

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Adami Contzen E Societate Iesv, SS. Theol. Doct.
Commentaria In Qvatvor Sancta Iesv Christi Evangelia**

Contzen, Adam

Coloniæ Agrippinæ, M.DC.XXVI

Quæstio 2. Vbi illa domus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82999](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82999)

De deo: cœcis, Coquite carnes ante fores tabernaculi, & ibi comedite eas. Panes quoque consecrationis edite, qui positi sunt in camistro: sicut præcepit mihi Dominus, dicens, Aaron & filij eius comedent eos; quicquid autem reliquum fuerit de carne & panibus, ignis absumet.

Cum ergo David in necessitate lege se non teneri vere iudicauerit, cur Apostoli mei accusantur? Non concedit Sabbatum ab eis violatum, sed necessitate excusat, quo simul & inhumanitatem eorum damnat, qui in esurientes tam erant duri. Luc. 6. 1. Discipulis obijciunt hæc Pharisei, sed mox eos hic accusant apud Magistrum, ut intelligant an eo consentiente tantum nefas committatur.

§. 2. Quamvis in legem Dei cæremonialem David nequaquam deliquerit. Alia tamen parte officioso mendacio usus est. 1. Reg. 21. 2. Rex præcepit mihi sermonem & dixit, Nemo sciat rem, propter quam missus es à me, & cuiusmodi præcepta tibi dederim: nam & pueri condixi in illi & illum locum. Nec enim à rege mittebatur, sed fugiebat, ut est c. 20. Nec pueri condixerat in certum locum eo modo quo sacerdotes intelligebat: nempe satellitiū & ministros eum certo in loco convenire iussisse; sed paucos secum habuit, quos in aliqua agri suburbani parte latere iusserat.

Itaque non pugnant secum liber regum & Christus, cum v. 1. quaerit Achimelech, quare tu es solus & nullus tecum? Christus ait, eum comedisse, & viros qui cum eo erant. Lyranus quidem existimat admodum paucos fuisse, & quali nullus reputari: quod non convenit verbis sacerdotis, & nullus tecum Abulensis ait in vicina latuisse: Cui obijciunt. Rationem fugæ ostendere, Davidem solum fuisse; solus enim à Ionatha solo discesserat, c. 20. adeo ut ne puerum quidem parvulum conscium esse vellet.

Verum mihi omnino certum apparet. Davidem in vicina habuisse focios. Tum quia Christus testatur, viros qui cum eo erant, comedisse, non autem quos paulo post collecturus erat. Tum quia quoque panes petebat, pro pluribus sine dubio, poterant sane illi viginti viris esse satis. Nec obstat historia: David quidem solus fugit, sed cum à Ionatha recessisset, fidei quibuscumque indicavit: Quos Deus illi fugæ solatio destinavit: qui Saulem timebant, amicitia Davidis illustres. Cōsuetudo enim tyrannorum est, eorum quos oderunt, aut timeant, maxime in causa maiestatis, amicos persequi, torquere: Itaq; c. 20. 33. lancea Ionathan filium petiit, & civitatem Nobæ occidit in ore gladii c. 22. Quomodo igitur fidei & intimi Davidis tuti essent? Nonne verisimile fuit, eos de Domio, si fors alibi lateret, etiam per tormenta interrogandos?

§. 3. Nec in occulto res gerebatur, cum enim ante per satellites capi Davidem iussisset, deinde lanceam in filium Ionatham saepe torfisset: Non dubium est quin plures sibi metuentes recesserint. Porro iam tertius dies erat fugæ cū venit ad Abimelech, dicit enim continuasse suos à mulieribus ab heri, & nudius tertius, quod scire non poterat, nisi secum in itinere & fuga fuissent. Socios itaq; itineris habuit, mox ut à Ionatha recessit, & credibile est, admodum festinasse ut quā longissimè à Saule recederet. Nec dubium esse potest, legendibus Marcum & Lucā, qui aiunt esurisse ipsum, & eos qui cum ipso erant. Nam in via vix appellare quenquam de cibo poterant, cum pridie Saul voluntatem ostendisset, iam postridie per vicina loca fama vulgabatur, & festinandum erat Davidi, ut eam præterteret. Socios urbem intrare noluit, ne turbas cerneret, forte dubitabat, an de se iam constaret civibus. Nam cui rex offensus est, vix amicum reperit.

§. 4. Laboravit vero ut omnes lateret: & latuisset,

nisi Doeg eum prodidisset, ita ille prælagiebat. 1. Reg. 22. 22. Sciebam in die illa, quod cum ibi esset Doeg Idumæus, Latere vobis. proculdubio annuntiaret Saul: ego sum reus omnium animarum patris tui. Mane mecum, ne timeas: si quis quaesierit animam meam, quaerit & animam tuam, mecumque servaberis. Inopinato autem in illum inciderat.

Potuisse autem famam Davidicæ fugæ eo pervenisse constat ex c. 22. 17. Et ait rex emissariis qui circumstabant eum. Convertimini & interficite sacerdotes Domini: nam manus eorum cum David est: scientes quod fugisset & non indicaverunt mihi. Noluerunt autem servi regis extendere manus suas in sacerdotes Domini. Et ait rex ad Doeg, converte tu & irruere in sacerdotes. Conversusque Doeg Idumæus, irruit in sacerdotes, & trucidavit in die illa octoginta quinque viros vestitos ephod lineo.

Quod quamvis furiose dicat: Non tamen credibile est eum claram, & cunctis manifestam calumniam facere voluisse. Quod futurum erat, si constaret Achimelech eo tempore de fuga nihil cognoscere potuisse. Iam autem tantum temporis effluxerat, ut probabiliter dicere posset, & Saul certo statueret, de fuga Davidis sacerdotem cognovisse.

QVÆSTIO II.

Vbi illa domus?

§. 1. Nondum erat templum, itaque dicendum videretur domum illam esse tabernaculū, sed in Nobæ illud non erat in Nobæ, sed in Silo. 1. Reg. 3. & 24. & 3. 21. & 4. Reg. 3. Verū vbi panes erant propositionis, ibi erat & tabernaculum, & arca, nam etiam tempore Samuelis esset in Silo, postea tamē 20. annos fuit in Cariathiarim: nec dubium, quin & eo translatus fuerit tabernaculum. Deinde 1. Reg. 10. 3. ascendunt viri in Bethel ad dominum. & v. 8. iubetur Saul ire in Galgala, ut ibi immolet victimas pacificas. & c. 12. in Galgala totus populus immolat victimas. & 1. Reg. c. 14. 18. est cum filiis Dei in Gabaa, & 2. Reg. c. 6. 3. inde eā adducit. Sæpe itaque mutavit stationem arca. itaque & panes propositionis.

Panes propositionis Heb. facierum. 72. ἄρτους προσώπων panes, qui ante faciem & faciei, & προσώπων propositionis nominant. Deinde & προσκευμενός, propósitos, quidam vocāt apposititios, melius propositionis; his se, tribus duodecim testabantur à Deo perpetuo nutriti, idq; per menses 12. hoc est semper, toto anno.

§. 2. At quomodo summus Sacerdos tam diues nō habuit alia quæ daret Davidi? Responderi posset, accis res fuisse bello continuo &c. Verum dubiū nulum est, potuisse summum sacerdotem vel mutuo vel emptione panes in civitate Nobæ, in qua erat accipere, sed noluit David morari, nec cognosci, itaque aliud non accepit, quam panes qui erant in tabernaculo, domum sacerdotes ire noluit.

QVÆSTIO III.

Quomodo Marcus vocat Abiathar?

§. 1. 2. Reg. 17. vocatur Achimelech. Beda Abiathar fuisse patre excellentiorem, ideo meritum ut nominaretur etiam patre vivente. Verum ea de re non immerito dubitat quispiam. Nam Achimelech pro Davide ab iniusto rege occisus est. Abiathar cum Adonia se coniunxit 3. Reg. 1. 7. & ibidem c. 2. 27. Sacerdotio deiectus est, mortem etiam iudice Salomone meritis. Itaque rectius dicitur Achimelech esse binominis, ut Tolet. Regius. alij.

Auctor traditionum dicit Abimelech esse eundē